

Przystanek: Literatura

2017-05-25

Z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich na ulicach Krakowa pojawiły się multimedialne Przystanki Literackie Miasta Literatury UNESCO. Przybliżają podróżującym komunikacją miejską ważne postaci pisarzy związanych z Krakowem. Na jednym z nich Joseph Conrad spogląda w bezkres afrykańskiej dżungli, dwa inne zdobią tematy z prac Stanisława Wyspiańskiego, na kolejnym odnajdziemy nawiązania do twórczości Stanisława Lema, a na jeszcze innych - motywy inspirowane Awangardą Krakowską i jej pismem „Zwrotnica”.

O wykonanie projektów przystanków poproszono wybitnych krakowskich artystów grafików, m.in. Przemka Dębowskiego, Mateusza Kołka i Tomasza Budzynia. Dzięki współpracy z Woblinkiem i wykorzystaniu modułu Czytaj PL w aplikacji Woblink, każdy może darmowo pobrać ebooki, audiobooki i materiały multimedialne dostępne na przystankach. Akcję organizują: Miasto Kraków, Krakowskie Biuro Festiwalowe, Muzeum Narodowe w Krakowie i firma AMS - Mecenas Kultury Krakowa. Przystanki pozostaną w Krakowie do końca października i będą nieustannie uzupełniane o nowe treści cyfrowe i literackie.

- Pretekstem do tej zakrojonej na szeroką skalę akcji są niezwykle jubileusze: Rok Conrada, Rok Wyspiańskiego, Rok Awangardy Krakowskiej oraz zbliżające się stulecie urodzin Stanisława Lema - wylicza Andrzej Kulig, zastępca prezydenta Krakowa ds. polityki społecznej, kultury i promocji miasta.

- Czas inauguracji projektu wybraliśmy nieprzypadkowo: to właśnie 23 kwietnia na całym świecie obchodzi się Dzień Książki i Praw Autorskich. Natomiast jako miejsca spotkań z literaturą zaproponowaliśmy skrzyżowania ważnych tras komunikacyjnych, węzły przesiadkowe i ulice Krakowa, miasta - które od 2013 roku nosi zaszczytne miano Miasta Literatury UNESCO.

Do projektu wybrano sześć krakowskich przystanków komunikacji miejskiej (TAURON Arena Kraków Wiczysta, Centrum Kongresowe ICE przy Centrum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha, osiedle Jagiellońskie w stronę ronda Hipokratesa, rondo Matecznego, Filharmonia Krakowska i plac Inwalidów), zlokalizowanych przy największych węzłach przesiadkowych. Na pół roku zamieniono je w wyjątkową galerię, prezentującą motywy literackie, charakterystyczne dla wielkich twórców: Stanisława Wyspiańskiego, Josepha Conrada, Stanisława Lema i poetów spod znaku Awangardy Krakowskiej.

- Mieszkańcy Krakowa zauważą je bez trudu. Każda z wiat jest małym dziełem sztuki zaprojektowanym przez znanego artystę grafika - podkreśla Robert Piaskowski, zastępca dyrektora ds. programowych Krakowskiego Biura Festiwalowego, operatora programu Kraków Miasto Literatury UNESCO. W ramach tego programu realizowany jest projekt „Literatura i przestrzeń publiczna”. - Do projektu zaprosiliśmy m.in. Przemka Dębowskiego - cenionego autora okładek książkowych, np. serii okładek do nowego wydania dzieł Stanisława Lema, Tomasza Budzynia - autora plakatów i kreacji wydarzeń oraz Mateusza Kołka, który ma na swoim koncie współpracę z największymi polskimi

tytułami prasowymi, a także jest autorem murali.

Forma Przystanku Awangardy Krakowskiej, zaprojektowanego przez Tomasza Budzynia, nawiązuje do pierwszych awangardowych fascynacji nowoczesnym miastem, szybkością i mechaniką. Oprawa graficzna Przystanku Josepha Conrada jest dziełem znanego krakowskiego grafika – Mateusza Kołka. Jego projekt nawiązuje do oryginalnej wyobraźni autora „Jądra ciemności”. Na tym przystanku uczestnicy będą nie tylko podziwiać niezwykle projekt grafika, ale także reportaże z archiwalnych edycji Festiwalu Conrada. Z kolei Przystanek Stanisława Lema, zaprojektowany przez Przemka Dębowskiego, zachwyci odbiorcę bogactwem fantastycznych światów autora i trafnością futurystycznej wizji, urzeczywistniającej się na naszych oczach.

Aż dwa przystanki – na placu Inwalidów oraz koło Filharmonii Krakowskiej – inspirowane są twórczością Stanisława Wyspiańskiego. Dużą wystawę prac tego artysty otworzy w listopadzie Muzeum Narodowe w Krakowie, jeden z partnerów akcji. Na ekspozycji będzie można oglądać nie tylko kolekcję malarstwa portretowego i pejzażowego krakowskiego geniusza, ale również projekty witraży do katedry wawelskiej, kościoła Franciszkanów i Domu Towarzystwa Lekarskiego, rysunki ołówkiem, tuszem i węglem, projekty scenograficzne oraz typograficzne, a także archiwalne fotografie. Inspirowane twórczością Stanisława Wyspiańskiego przystanki to prace krakowskiego studia projektowego ARTFM. Ten pod Filharmonią inspirowany jest witrażami, które można zobaczyć w pobliskim kościele franciszkanów. Przystanek przy placu Inwalidów zaprasza do wejścia w widziane oczyma Wyspiańskiego baśniowe Planty o świcie.

– Cieszę się niezmiernie, że Wyspiański, o którym Kraków trochę ostatnio zapomniał, wraca do swojego miasta. Temu służy wystawa, którą otworzymy w listopadzie w Muzeum Narodowym w Krakowie, ale również takie akcje, jak Przystanki Literackie czy powstanie szlaku Stanisława Wyspiańskiego – mówi Łukasz Gawęł, zastępca dyrektora MNK ds. strategii, rozwoju i komunikacji.

– Chcemy przypomnieć mieszkańcom Krakowa, że literatura może i powinna być ozdobą naszego miasta i jest jego ważną częścią. Dzięki takim projektom, jak ten, literatura wychodzi z bibliotek i księgarni i ma szansę zyskać nowych odbiorców – podkreśla Robert Piaskowski. Dlatego szczególną wagę przyłożono do strony multimedialnej projektu i możliwości interakcji. Na każdym z przystanków dostępny jest kod QR obsługiwany przez aplikację partnera akcji – Woblink. Dzięki modułowi Czytaj PL (dostępnemu w aplikacji Woblink), największej akcji promującej czytelnictwo na świecie, po zeskanowaniu kodu można za darmo pobrać ebooki ze specjalnej kolekcji z dziełami autorów oraz najważniejszymi opracowaniami ich twórczości. Czekać na autobus lub tramwaj, każdy więc może za darmo posłuchać audiobooka z „Bajkami robotów” Stanisława Lema, przeczytać nowe tłumaczenie „Jądra ciemności” Josepha Conrada, opracowanie „Polskie dziedzictwo Conrada” Rafała Kopkowskiego, czy książkę „Podróże z Conradem. Szkice” autorstwa Agnieszki Adamowicz-Pośpiech.

Krakowskie Biuro Festiwalowe udostępniło portalowi CzytajPL.pl zasoby serwisu przygotowanego na potrzeby realizowanej od 2015 roku akcji Kody Miasta (www.kody.miastoliteratury.pl): zdjęcia, biogramy i materiały audio, zarówno w polskiej, jak i angielskiej wersji językowej. To prawdziwe perełki: swoje wiersze czytają Jalu Kurek („Kraków 422”) i Julian Przyboś („Znak”), posłuchać można także utworu „Kwiat ulicy” Tadeusza Peipera w interpretacji Grzegorza Turnaua oraz czytanego przez Piotra Czarnotę „Poematu dla dorosłych” Adama Ważyka. Firma AMS największa firma reklamy out-of-

**Magiczny
Kraków**

home w Polsce, zapewniła przystankom najwyższą jakość techniczną.

- W AMS mówimy, że to, co robimy, to nie tylko biznes. Chcemy, żeby na co dzień nasze nośniki służyły nie tylko komercyjnym kampaniom, ale pomagały w promocji ważnych wydarzeń kulturalnych. Dlatego cieszymy się, że możemy współorganizować tak znakomity projekt - mówi Grażyna Gołębiowska, dyrektor działu komunikacji marketingowej i PR w AMS. - Na czas trwania akcji wyłączyliśmy ze sprzedaży sześć wiat przystankowych, zmieniając je w multimedialne tematyczne przystanki. Na początku przygotowaliśmy folie, którymi okleiliśmy szyby i wiaty w całości, a dzięki drukowi soczewkowemu uzyskaliśmy specjalne efekty - głębi i animacji na statycznym layoucie. W kolejnych etapach dodamy m.in. urządzenia mp3, za pomocą których będzie można poznać literackiego twórcę oraz działania z obszaru aromamarketingu - dodaje Gołębiowska.